

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวจังหวัดอุตรดิตถ์ แพร่ และน่าน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม มีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวแต่มีจุดอ่อนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกได้แก่ การเดินทางไม่สะดวก ป้ายบอกทางไม่ชัดเจน ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูล ขาดศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

ผลการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ แปลงปลูกทุเรียนหลงและหลินลับแล ลางสาด ลองกอง มังคุด มะไฟ กาแฟ จังหวัดอุตรดิตถ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยา ได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว อุทยานแห่งชาติคลองตรอน อุทยานแห่งชาติลำน้ำน่าน วนอุทยานสักใหญ่ เขื่อนสิริกิติ์ และน้ำตกแม่พูล การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ พิธีอัฐฐามีบูชา วัดพระบรมธาตุทุ่งยั้ง อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก วัดธรรมมาธิปไตย วัดพระยืนพุทธบาทยุคล วัดพระฝางสว่างคูร์มุนีนารถ วัดท่าถนน บ่อเหล็กน้ำพี้ และเมืองลับแล

การศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวของจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการในจังหวัดอุตรดิตถ์ คือ ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ที่พัก ร้านขายของ ร้านให้เช่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อนักท่องเที่ยวที่ใช้จ่ายสินค้า/บริการต่อการมาท่องเที่ยว 1 ครั้ง นักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายประมาณ 4,001-6,000 บาท ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อสินค้า/บริการที่นักท่องเที่ยวสอบถามเพิ่มเติมมากที่สุดคือ ของฝาก/ของที่ระลึก ร้านอาหารพื้นบ้านของจังหวัดอุตรดิตถ์ สถานที่ช้อปปิ้ง เดินเที่ยวซื้อของ ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อช่วงวันในสัปดาห์ที่นักท่องเที่ยวมาอุดหนุนสินค้า/บริการมากที่สุดคือ ในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อช่วงเดือนที่นักท่องเที่ยวมาอุดหนุนสินค้า/บริการมากที่สุดคือ เดือนธันวาคม มกราคม และกุมภาพันธ์

การศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวของจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยมาเที่ยวจังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวจังหวัดอุตรดิตถ์ มากที่สุดคือ 5 ครั้ง โดยการมาของนักท่องเที่ยวมาจากแรงจูงใจจากแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดอุตรดิตถ์ และความต้องการทางด้านกายภาพเป็นความต้องการในสิ่งที่จำเป็น ระยะเวลาในการท่องเที่ยวในจังหวัดอุตรดิตถ์พบว่า จำนวนวันนักท่องเที่ยวที่เข้ามามากที่สุดคือ จำนวน 1 วัน และเข้ามาท่องเที่ยวอย่างน้อยที่สุดคือ 17 วัน และไม่ระบุจำนวนวัน ผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดอุตรดิตถ์มีผู้ร่วมเดินทางมาด้วยมากที่สุดคือ จำนวน 1 คน และน้อยที่สุด 70 คน รูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุตรดิตถ์มากที่สุดคือ เดินทางมาเอง และน้อยที่สุดคือ การซื้อทัวร์มาท่องเที่ยว ประเภทของที่พักและจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน ที่พักแรมมากที่สุดคือ จำนวน 1 คืน ที่พักรีสอร์ท/บังกะโลนอนค้างคืนมากที่สุดจำนวน 5 คืน เช่นเดียวกับ นอนค้างคืนจำนวน 2 คืน ที่พักเกสต์เฮาส์นอนค้างคืนมากที่สุดจำนวน 5 คืน

พักบ้านญาติ/บ้านเพื่อนนอนค้างคืนมากที่สุดคือ จำนวน 2 คืน พักในอุทยานแห่งชาตินอนค้างคืนมากที่สุดจำนวน 1 คืน นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ระบุที่พักอื่นๆ ส่วนใหญ่นอนค้างคืนมากที่สุดจำนวน 1 คืน และน้อยที่สุดคือ นอนค้างคืนจำนวน 5 คืน และมีนักท่องเที่ยวที่ไม่พักค้างแรม เหตุผลที่ไม่พักค้างแรมของนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ไป-กลับสะดวก ระยะทางไม่ไกล และน้อยที่สุดคือ มาทำธุระ และไม่ระบุการพักค้างแรม การวางแผนการเดินทางมาท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวชอบมาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์มากที่สุด และน้อยที่สุดคือ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อดูแลและรักษาสุขภาพ เหตุผลที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดคือ มาพักผ่อน และท่องเที่ยวทั่วๆ ไป และน้อยที่สุดคือ อันนี้มัน และเที่ยวกลางคืนสถานบันเทิง นักท่องเที่ยวทราบข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอุตรดิตถ์มากที่สุดมาจากญาติพี่น้อง และน้อยที่สุดคือ หนังสือท่องเที่ยว

การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ พบว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนแพร่ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหม้อหอมบ้านทุ่งไธสง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยา ได้แก่ แพะเมืองผี อุทยานแห่งชาติแม่ยม อุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย บ่อน้ำพุร้อนแม่จอก อุทยานแห่งชาติดอยผา กลองภูเขาหินปะการัง ถ้ำเอราวัณ และน้ำตกห้วยโรง การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์เมืองแพร่ โกมลผ้าโบราณ อุทยานลิลิตพระลอ คุ่มเจ้าหลวง บ้านประทับใจ คุ่มวงศ์บุรี วัดศรีดอนคำ วัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรีสามัคคีธรรม วัดพระนอน วัดแสง วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร วัดหลวง พระธาตุช่อแฮ วัดพระธาตุดอยเล็ง และวัดพระธาตุจอมแจ้ง

การศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการในจังหวัดแพร่ คือ ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ร้านขายของ ที่พัก บริการ ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อนักท่องเที่ยวที่ใช้จ่ายสินค้า/บริการต่อการมาท่องเที่ยว 1 ครั้ง นักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายประมาณ 2,000-4,000 บาท ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อสินค้า/บริการที่นักท่องเที่ยวสอบถามเพิ่มเติมมากที่สุดคือ ของฝาก/ของที่ระลึก ร้านอาหารพื้นเมือง สถานที่ช้อปปิ้ง/เดินเที่ยว ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อช่วงวันในสัปดาห์ที่นักท่องเที่ยวมาอุดหนุนสินค้า/บริการมากที่สุดคือ ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อช่วงเดือนที่นักท่องเที่ยวมาอุดหนุนสินค้า/บริการมากที่สุดคือ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ธันวาคม มกราคม และกุมภาพันธ์

การศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยมาเที่ยว 1 วัน และน้อยที่สุดเคยมาแล้ว 5 ครั้ง ระยะเวลาในการท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามามากที่สุดคือ 1 วัน และน้อยที่สุดท่องเที่ยว 6 วัน ส่วนใหญ่มีผู้ร่วมเดินทางมาด้วยมากที่สุดคือ จำนวน 4 คน และน้อยที่สุดคือ ไม่มีผู้ร่วมเดินทาง รูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวภายในจังหวัดแพร่มากที่สุดคือ เดินทางมาท่องเที่ยวเอง และส่วนน้อยซื้อทัวร์มาท่องเที่ยว ประเภทของที่พักและจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน พักโรงแรมมากที่สุดคือ จำนวน 1 คืน พักรีสอร์ท/บังกะโลนอนค้างคืนมากที่สุด จำนวน 1 คืน พักที่เกสต์เฮ้าส์นอนค้างคืนมากที่สุดจำนวน 1 คืน พักบ้านญาติ/บ้านเพื่อนนอนค้างคืนมากที่สุดคือ จำนวน 2 คืน พักในอุทยานแห่งชาตินอนค้างคืนมากที่สุดจำนวน 1 คืน เหตุผลที่ไม่พักค้างแรมของนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ไปกลับสะดวก ระยะทางไม่ไกล และน้อยที่สุดคือ ไม่

ระบบการพักค้างแรม การวางแผนการเดินทางมาท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวชอบมาแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และโบราณสถานมากที่สุด และน้อยที่สุดคือ ท่องเที่ยวสวนนาการและบันเทิง เหตุผลที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดคือ พักผ่อน และท่องเที่ยวทั่วๆ ไป และน้อยที่สุดคือ สัมมนานักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่มีแหล่งข้อมูลสำหรับการท่องเที่ยวมากจากญาติพี่น้อง และน้อยที่สุดคือ ตัวแทนการท่องเที่ยว/บริษัทท่องเที่ยว และสารคดีจากสื่อต่างๆ

การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน พบว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริภูพยัคฆ์ ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา สาหร่ายไค กลุ่มแม่บ้านเกษตรหนองบัว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชนวัดโป่งคำ และส้มสีทอง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยา ได้แก่ อุทยานแห่งชาติขุนน่าน อุทยานแห่งชาติขุนสถาน อุทยานแห่งชาติตอยภูคา อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน อุทยานแห่งชาตินันทบุรี อุทยานแห่งชาติแม่จริม อุทยานแห่งชาติศรีน่าน และดอยผาฮู้ การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานบ้านพระเกิด วัดสวนตาล ประเพณีแข่งเรือ บ่อเกลือสินเธาว์ วัดภูมินทร์ วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร วัดหัวข่วง พระธาตุแช่แห้ง วัดพระธาตุเขาน้อย วัดศรีพันต้น วัดมิ่งเมือง วัดบุญยืน วัดหนองบัว หอศิลป์ริมน่าน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และกระซิบรักเมื่อน่าน

การศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการในจังหวัดน่าน คือ ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ที่พัก ร้านขายของ และสปา ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อนักท่องเที่ยวที่ใช้จ่ายสินค้า/บริการต่อการมาท่องเที่ยว 1 ครั้ง นักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายประมาณ 2,000-4,000 บาท ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อสินค้า/บริการที่นักท่องเที่ยวสอบถามเพิ่มเติมมากที่สุดคือ ร้านอาหารพื้นบ้านของจังหวัดอุตรดิตถ์ ของฝาก/ของที่ระลึก สถานที่ช้อปปิ้ง เดินเที่ยวซื้อของ และไกด์นำเที่ยว ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อช่วงวันในสัปดาห์ที่นักท่องเที่ยวมาอุดหนุนสินค้า/บริการมากที่สุดคือ ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์-อาทิตย์) ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อช่วงเดือนที่นักท่องเที่ยวมาอุดหนุนสินค้า/บริการมากที่สุดคือ เดือนธันวาคม มกราคม และกุมภาพันธ์

การศึกษารูปแบบการมาท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยมาเยือนหรือท่องเที่ยวจังหวัดน่าน จำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่าน มากที่สุดคือ เคยมา 1 ครั้ง และน้อยที่สุดเคยมา 10 ครั้งขึ้นไป ระยะเวลาในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน มากที่สุดคือ 3 วัน และระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวน้อยที่สุดคือ 6 วัน และ 7 วัน จำนวนผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวมีผู้ร่วมเดินทางมาด้วยมากที่สุดคือ ไม่ระบุ และน้อยที่สุดคือ 7 คน รูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวภายในจังหวัดน่านมากที่สุดคือ เดินทางมาเอง และการเดินทางที่น้อยที่สุดคือ การเดินทางแบบไม่แจ้งข้อมูล ประเภทของที่พักและจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน การพักค้างคืนที่โรงแรม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่แจ้งรายละเอียดจำนวนวันเข้าพัก การพักที่รีสอร์ท/บังกะโลนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่แจ้งรายละเอียดจำนวนวันเข้าพัก การพักที่เกสต์เฮาส์นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่แจ้งรายละเอียดจำนวนวันเข้าพัก การพักบ้านญาติ/บ้านเพื่อนนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่แจ้งรายละเอียดจำนวนวันเข้าพัก การพักในอุทยานแห่งชาตินักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่แจ้งรายละเอียดจำนวนวันเข้าพัก และการพักที่อื่นๆ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่แจ้งรายละเอียดจำนวนวันเข้าพัก เหตุผลที่ไม่พักค้างแรมของนักท่องเที่ยว

มากที่สุดคือ ไป-กลับสะดวก ระยะทางไม่ไกล และน้อยที่สุดคือ ไม่ระบุ การวางแผนการเดินทางมาท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวชอบมาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมากที่สุด และน้อยที่สุดคือ ท่องเที่ยวอื่น ๆ เหตุผลที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดน่านมากที่สุดคือ ท่องเที่ยวทั่วไป และน้อยที่สุดคือ ฮันนีมูน นักท่องเที่ยวทราบข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านมากที่สุดมาจาก เอกสาร/แผ่นพับ และน้อยที่สุดคือ ตัวแทนการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวควรดำเนินการตลอดทั้งช่วงเวลาที่มียุคท่องเที่ยวมาก (High Season) และนักท่องเที่ยวน้อย (Low Season)
2. ควรสนับสนุนการจัดประชุมสัมมนาในจังหวัดอุตรดิตถ์ แพร่ และน่าน ในช่วงฤดูร้อนและฝน เพราะในช่วงดังกล่าวมียุคท่องเที่ยวน้อย
3. การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวในจังหวัดอุตรดิตถ์ แพร่ และน่าน ในจุดที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้สะดวก